

4.10.2023

Dnro: KASELY/1847/2019

Kouvolan kaupunki
PL 85
45101 Kouvola

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen neuvotteluesitys Kouvolan kaupungille koskien pakolaisten vastaanottoa vuonna 2025

Taustaa

Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella (ELY-keskuksella) on toistaiseksi voimassa oleva sopimus pakolaisten kuntaan osoittamisesta, kotoutumisen edistämisestä ja kustannusten korvaamisesta Kouvolan kaupungin kanssa. Sopimuksen mukaan ELY-keskus tiedustelee vuosittain kunnan mahdollisuutta vastaanottaa pakolaisia ja neuvottelee kuntaan sijoittamisesta kunnan kanssa tapauskohtaisesti.

Suomen hallitus vahvistaa vuosittain pakolaiskiintiön, joka vuodelle 2025 on tämänhetkisten tietojen mukaan 500. Suomi valitsee *kiintiöpakolaiset* pakolaisleireiltä YK:n pakolaisjärjestön UNHCR:n esityksestä ja tarjoaa näin pysyvää suojelua henkilöille, jotka eivät voi turvautua kotimaansa tai pysyvän asuinmaansa suojeluun.

Suomi on painottanut pakolaiskiintiössä haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien, kuten perheiden sekä vaikeassa asemassa olevien naisten ja lasten valintaa. UNHCR määrittää eniten apua tarvitsevat ja esittää pientä osaa näistä henkilöistä uudelleensijoitettaviksi kiintiöpakolaisia vastaanottaviin maihin. Kaakkois-Suomen osuus Suomen pakolaiskiintiöstä on viime vuosina ollut noin 35-70 henkeä.

Suomen pakolaiskiintiöstä on viime vuosina varattu noin 10% (Vuonna 2024 yhteensä 50 henkeä) kiireellistä uudelleensijoitusta tarvitseville henkilöille eli niin kutsutuille *hätätapauksille*.

Eduskunta vahvistaa vuoden 2025 valtakunnallisen kiintiön loppuvuodesta 2024.

ELY-keskuksen ja Kouvolan kaupungin tämänhetkinen sopimus on avoin, eikä sisällä määrällisiä kuntapaikkavoitteita. Kouvolan kaupunki on tehnyt vuosittain päätöksen Kouvolaan otetusta kiintiöpakolaisten määrästä, mikä on ollut viime vuosina 20 henkilöä vuodessa (sisältäen 5 hätätapausta).

Kotoutumislakia on muutettu 1.3.2023 alkaen siten, että myös *tilapäistä suojelua saavat*, jotka saavat kotikunnan ja siirtyvät vastaanottojärjestämästä kunnan palvelujen piiriin, sisältyvät kuntaan osoittamisen ja kuntakorvausten piiriin. Valtaosa tilapäistä suojelua saavista on Ukrainan kansalaisia. Kaakkois-Suomen kunnat ovat ilmoittaneet ELY-keskukselle tarjoavansa resurssien mukaan asunnot kyseisessä kunnassa kotikunnan saaville Ukrainan kansalaisille.

Kaakkois-Suomessa on edelleen *kansainvälistä suojelua* hakeneiden majoittamiseen tarkoitettuja vastaanottokeskuksia Imatralla, Lappeenrannassa (Joutsenossa), Kotkassa, Haminassa ja Kouvolassa. Enemmistö niissä asuvista on tilapäistä suojelua hakeneita ukrainalaisia. Vaikka kotikunnan tai oleskeluluvan saaneiden kuntiin siirtyminen tapahtuukin useimmiten omatoimisesti, saattaa myös pieni osa heistä tarvita kuntapaikkaa. Lisäksi ELY-keskus voi ohjata kuntaan myös perheen yhdistämisen kautta tulleita henkilöitä.

4.10.2023

Kuntakorvaukset

Valtio korvaa pakolaisista aiheutuvia kuluja niille kunnille, joilla on voimassa oleva kotouttamisohjelma ja sopimus ELY-keskuksen kanssa. Korvattavia kustannuksia ovat:

Laskennallinen korvaus

kotoutumista tukevan toiminnan järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin. Korvausaika määräytyy voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti.

Vuoden 2025 alusta lähtien korvausta maksetaan kahden vuoden ajan kotoutumislain 59 §:ssä tarkoitettua ajankohdasta. Ulkomaalaislain 90 §:ssä tarkoitettussa pakolaiskiintiössä Suomeen otetusta henkilöstä ja hänen tämän lain 2 §:n 4 momentissa tarkoitettua perheenjäsenestään tai muusta omaisestaan laskennallista korvausta maksetaan kuitenkin kolmen vuoden ajalta kotoutumislain 59 §:ssä tarkoitettua ajankohdasta.

Korvaus vastaanottoon varautumisesta

Kunnalle voidaan korvata kiintiöpakolaisten vastaanottoon varautumisesta aiheutuneita välttämättömiä kustannuksia enintään neljän kuukauden ajalta ennen henkilön Suomeen tuloa. Perustellusta syystä kustannuksia voidaan korvata enintään kahdeksalta kuukaudelta.

Korvaus tulkittamisen järjestämisestä

korvataan osana laskennallista korvausta vuoden 2025 alusta lähtien.

Korvaus erityiskustannuksista ja muista kustannuksista

kotoutumislain 2 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen henkilöiden osalta erityiskustannuksina erityisistä syistä muut kunnalle aiheutuneet kustannukset enintään kymmenen vuoden ajalta. Korvaamisen edellytyksenä on lisäksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös korvausten maksamisesta.

Kunnalle voidaan korvata ihmiskaupan uhrille tämän asemasta johtuvien erityistarpeiden vuoksi järjestettävästä toimenpiteestä ja palvelusta, jotka liittyvät henkilön turvallisuuden takaamiseen sekä muuhun uhriasemaan liittyvään erityistarpeeseen.

Lisäksi on mahdollista saada lisäkorvausta vuonna 2025 kuntaan saapuneiden kiireellistä uudelleensijoittamista tarvitsevien kiintiöpakolaisten (nk. hätätapaukset) vastaanotosta, kun henkilöt ovat saapuneet kuntaan. Vuonna 2024 lisätukea voitiin myöntää kunnalle ja hyvinvointialueelle 2 000 euroa jokaisesta kuntaan tai hyvinvointialueeseen kuuluvaan kuntaan vastaanotetusta kiireellistä uudelleensijoitusta tarvitsevasta kiintiöpakolaisesta. Lisäkorvaus maksetaan pakolaisten kuntiin ohjaamisen ja kotoutumisen tuen toimintaohjelmasta. Korvaussummat vuodelle 2025 ovat vielä vahvistamatta.

Neuvotteluesitys

Edellä esitettyyn tilannekuvaan perustuen Kaakkois-Suomen ELY-keskus esittää, että Kouvolan kaupunki varautuisi kiintiöpakolaisten vastaanottoon myös vuonna 2025 ottamalla vastaan 20 kiintiöpakolaista (sisältäen 5 hätätapausta).

Lopullisesti valtakunnallisesti vastaanotettavien kiintiöpakolaisten toteutuva määrä ja kuntapaikkajako varmistuu vasta siirtojen toteutuessa vuoden 2025 aikana, ja vastaanotettavien määrä voi jäädä esitettyä pienemmäksi. Mahdollisesti osa siirroista voi toteutua vasta 2026 puolella.

4.10.2023

Aikataulu

Kaakkois-Suomen ELY-keskus pyytää vastausta tiedusteluun mahdollisimman pian, viimeistään 31.10.2024. Ilmoituksessa on hyvä olla tieto, mikäli Kouvolan kaupunki on valmis ottamaan vastaan UNHCR:n määrittelemiä kiireellistä uudelleensijoitusta tarvitsevia kiintiöpakolaisia (nk. hätätapaukset).

Vastaukset pyydetään sähköpostitse kirjaamo.kaakkois-suomi@ely-keskus.fi ja kari.hakola@ely-keskus.fi.

Yhteistyöterveisin,

Yksikön päällikkö

Mikko Hannula

Asiantuntija

Kari Hakola

Lisätiedot: Kari Hakola, 0295 029 033
kari.hakola@ely-keskus.fi

Sanna Laukkanen 0295 029 037
sanna.laukkanen@ely-keskus.fi

Liitteet

Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja Kouvolan kaupungin sopimus pakolaisten kuntaan osoittamisesta, kotouttamisesta ja kustannusten korvaamisesta

Jakelu

Kouvolan kaupunki kirjaamo / Hyvinvointijohtaja Sanna-Riitta Junnonen

Tämä asiakirja KASELY/1847/2019 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KASELY/1847/2019 har godkänts elektroniskt

Hyväksyjä Hannula Mikko 04.10.2024 10:41

Hyväksyjä Hakola Kari 03.10.2024 18:11